
Дубова О.

Відділ навчань та зв'язків з громадськістю, Бібліотека VILNIUS TECH (м. Вільнюс, Литва)

МІКРОПОСЛУГИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ МАКСИМАЛЬНОГО ЕФЕКТУ: МОДУЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ІННОВАЦІЙ У БІБЛІОТЕЧНИХ ПОСЛУГАХ

У тезах представлено практичний підхід до впровадження інновацій у бібліотечні послуги на прикладі бібліотеки VILNIUS TECH. Центральною ідеєю виступає концепція мікропослуг як гнучких, автономних елементів, які в сукупності формують цілісну систему підтримки освіти й науки. Висвітлено основні напрями трансформації бібліотечного простору, цифрових сервісів, навчальних ініціатив та дослідницької підтримки.

Ключові слова: бібліотечні інновації; мікропослуги; модульний підхід; VILNIUS TECH; академічна бібліотека

Dubova O.

Department of Training and Public Relations, VILNIUS TECH Library (Vilnius, Lithuania)

MICROSERVICES FOR MAXIMIZING IMPACT: A MODULAR APPROACH TO INNOVATION IN LIBRARY SERVICES

This paper presents a practical approach to implementing innovation in academic libraries through microservices, using the VILNIUS TECH Library as a case study. The concept emphasizes modular, flexible, and autonomous service elements that together form a cohesive ecosystem supporting education and research. The text highlights key directions of transformation, including digital access, physical spaces, learning support, and research services.

Keywords: library innovation; microservices; modular approach; VILNIUS TECH; academic library

Традиційне уявлення про бібліотеку як про просте сховище книг поступово відходить у минуле. У сучасному університеті бібліотеки виходять за межі ролі фізичних колекцій. Вони стають динамічними системами, які адаптуються до змін, підтримують навчання, сприяють дослідженням та залучають академічну спільноту. У контексті цифрової трансформації роль бібліотек у освіті помітно змінюється: вони стають активними партнерами у навчанні, неформальному розвитку та науковій діяльності.

Бібліотека VILNIUS TECH демонструє, як продумані модульні рішення суттєво підвищують якість обслуговування та користувацький досвід. Ці мікросервіси працюють автономно, але інтегруються в єдину систему, створюючи цілісну екосистему. Їхня

гнучкість дозволяє адаптувати послуги до потреб різних користувачів і легко інтегрувати їх у загальний освітній процес.

Одним із ключових напрямів трансформації є доступ до ресурсів. Спільнота університету користується платформою Віртуальна бібліотека, що забезпечує доступ не лише до фізичних колекцій та архівів, а й до електронних книг, баз даних та інших цифрових ресурсів. Особливо важливим є AI-асистент PRIMO, який допомагає формулювати запити різними мовами, знаходити наукові джерела та ефективно організовувати дослідницькі проекти. Користувачі мають цілодобовий доступ до цих ресурсів, що дозволяє працювати незалежно від часу та місця.

Бібліотека також виконує роль фізичного простору, який підтримує різні стилі навчання. Відкрита 24/7, вона пропонує робочі місця для командної та індивідуальної роботи. На вході розміщена інформація та QR-коди для бронювання просторів. Автоматизовані сервіси дозволяють повертати книги або забирати замовлення у будь-який час, навіть поза робочими годинами. Відвідувачі можуть скористатися кавомашинами та снеками, а також невеликою кухнею з чайником і мікрохвильовкою, що створює домашню атмосферу.

Освітня діяльність є ще одним пріоритетом. Бібліотека розробляє власні навчальні модулі відповідно до потреб спільноти, проводячи заняття як очно, так і дистанційно, всі матеріали доступні на платформі Moodle. Студенти, які беруть участь у тренінгах або консультаціях, можуть скласти короткий тест і отримати цифровий бейдж, що надає різні переваги — від стипендій до підтвердження конкурентоспроможності на ринку праці.

Особлива увага приділяється інклюзивності: користувачі з особливими потребами отримують адаптовану підтримку для рівного доступу та повноцінної участі у навчанні. Бібліотека обладнана пандусами, ліфтами та спеціалізованою технікою для різних потреб.

Платформа BUS (Бібліотека – Університет – Студент) значно розширює можливості бібліотеки у підтримці досліджень. Вона була створена самою бібліотекою у відповідь на потребу користувачів. Кожного року викладачі подають рекомендації щодо навчальних матеріалів, які бібліотекарі обробляють і формують списки обов'язкової та рекомендованої літератури для кожної університетської групи. Списки містять не лише посилання на цифрові ресурси, а й обкладинки та інші матеріали, оцифровані співробітниками бібліотеки, підкреслюючи їхню активну участь у створенні навчального контенту. Студенти можуть одразу замовити друковані видання або скористатися електронними версіями.

Комерційні та практичні послуги, такі як друк, копіювання, замовлення онлайн та робота онлайн-магазину бібліотеки, органічно інтегровані в екосистему. Вони спрощують повсякденні завдання для користувачів і підвищують ефективність роботи бібліотеки.

„Galerija A“, розташована безпосередньо у бібліотеці VILNIUS TECH, щороку організовує близько 12 виставок литовських і зарубіжних митців, надаючи простір для різних форм мистецтва безкоштовно для художників. Це не лише підтримує творчу спільноту VILNIUS TECH, а й підвищує зацікавленість та відвідуваність бібліотеки.

Загалом досвід бібліотеки VILNIUS TECH свідчить про ефективність модульного підходу. Гнучкість, автономність та можливість поступового розвитку дозволяють бібліотеці залишатися актуальною, перетворюючись із традиційного сховища на активного партнера у навчанні, дослідженнях та розвитку академічної спільноти.